

WOORD VOORAF

Het zevenentwintigste deel van de Studies over de sociaal-economische geschiedenis van Limburg opent weer met een bijdrage vanuit Limburg aan een internationaal onderzoek. Ook nu gaat het om een bijdrage aan het internationaal congres voor economische geschiedenis, dat in 1982 in Budapest is gehouden. Tot de themata die daar op basis van nationale rapporten bediscussieerd worden, hoort het onderwerp 'Larges estates and small holdings'. Ter voorbereiding van het Belgisch-Nederlands rapport, uitgebracht door Prof. Dr A. van der Woude, heeft een werkgroep, bestaande uit een aantal Belgische en Nederlandse historici, regionale bijdragen geleverd. Aanvankelijk lag het in de bedoeling de voorstudies en het definitieve rapport gezamenlijk te publiceren. Dit plan kon echter niet worden gerealiseerd doordat de beschikbare gelden aan de bezuinigingsdrang ten offer vielen. Daarom moest tot afzonderlijke publicatie van de bijdragen worden overgegaan. Ongelukkigerwijze heeft dit er toe geleid dat de tweede bijdrage over Limburg, die aan de voorbereidingscommissie was voorgelegd, een artikel van Paul Servais, *Les structures agraires du Limbourg et des pays d'Outremeuse du XVIIe au XIXe siècle*, al in het tijdschrift *Annales, Economies, Sociétés, Civilisations* in druk was, toen werd besloten de bijdrage van J. C. G. M. Jansen, *Heren en Boeren in Limburg*, in de Studies te publiceren. Beide auteurs zouden een gezamenlijke publicatie zeer op prijs hebben gesteld.

De tweede bijdrage, die in dit deel van de Studies is opgenomen, is een bronnenpublicatie. Jarenlang is door het Sociaal Historisch Centrum materiaal verzameld voor een publicatie van statistische gegevens betreffende Limburg tussen 1750 en 1900. Veelal zal publicatie in tabelvorm kunnen plaats vinden. Sommige documenten zijn echter deels statistisch, deels beschrijvend van aard. Zij verdienen een integrale publicatie. Dit geldt met name voor statistische beschrijvingen van het departement van de Nedermaas en de Provincie Limburg of delen daarvan, samengesteld tussen 1808 en 1838. In 1970 werd in deel XV van de Studies de oudste beschrijving die werd gevonden, een *Statistique de l'Arrondissement de Ruremonde*, gepubliceerd. Nu is het de beurt aan de *Précis Statistique du Département de la Meuse Inférieure - rive gauche* van de hand van J. L. Languesse uit 1814. Dit document is een bewerking en actualisering van de befaamde *Statistique du Département de la Meuse Inférieure* van F. A. Cavenne uit 1802. De uitgave is verzorgd door J. C. G. M. Jansen. De uitgever hecht er aan de dames I. Gansevles, M. Mommers-Bakker en E. Schilder, alsmede de heren H. Janssen en I. Schrammen oprecht te danken voor het vele werk dat zij ten behoeve van deze uitgave verrichtten.

Als gebruikelijk besluit het zevenentwintigste deel van de Studies met het Jaarverslag van het Sociaal Historisch Centrum.

De redactie